

Naas-Maas

DARIO DE REGOYOS

Euskaldarra ez izan arren, Euskalerrian bizitu zen, emen pintatu zituen bere iduri ederrenak, eta berea balitz bezala maite zuen geure lurra. 1857 urtean Ribadesella'n sortua, 1913 garrenean hil zen Barcelona'n. Bere iduriek etzuten orduan arrakasta mikorik ere izan, aitzitik erdeinatuak izan ziran; orai aldiz balio andikoak dira.

Pintalari inpresionista izan zen, Espainian leenetarikoa, leena ez pada, *Rusiñol*, *Berute*, *Raurich*, *Casas* eta horiekin. Franzia'ko *Monet*, *Manet*, *Renoir*, *Degas* eta horien eskolan ikasia. Kritiko aipatu batek zion Regoyos margolari aundiaz: "Sabe pintar en prosa o en verso según le conviene, pero jamás emplea frases hechas."

Bere "*La España negra*"-z mintzatu gara EGAN-en 1955 urteko 5-6 zenbakian.

CURZIO MALAPARTE

Soiñu andiko idazlari hau Prato-FLORENZIA-n sortu zen 1898 urtean. Aita alemana zuen eta ama italiarra; *Suckert* deituraz, fite samar asi zen *Malaparte* izengoitia erabiltzen. Bein galde egin zakoten zergatik zerabillan Malaparte sorginizen bitxia, eta berak arrapostu; *Bonaparte* izena jada artua zagoelako.

Higenota zen baiñan azken egunetan bataioa eta elizakoak artu nai izan ditu, eta gure erlisioneko altzotik jua da beste mundura. Mussolini'kin leenbiziko urteetan, gero samurto eta erdi-komunista bilakatu, oken paperetan idatziz eta kolore askotako liburuak argitaraturik; ala nola, *La Pelle-Kaput-Le bonhomme Lenin*-; leenbizikoa bederik INDICE delakoan gaitzetsia.

Idazlari zorrotz, eta aldez gezurra merke duen hau Erroman hil da aurtengo uztailaren 19 egunean, baiñan ez, egun bortitz horietan, eriotzakin borroka zagoenean, idatzirik utzi gabe, magnetofon tresnari esker, gogoeta ausart eta baldigarrienak.

ALBERT BEGUIN

Orai duela bi edo illabete hil da Erroman frantses idazlari katoliko ospe andiko hori. "ESPRIT" aldizkari ezagunaren zuzendari izana, MOUNIER hil zenetik.

* * *

Aita Donostia ospatzen Barcelona'n.—Euskalerritik kanpo ere egin diote gorazarre gure musikari ospetsuari. Barcelonan konzier-to bat eratu dute Joan Massia-k eta Maria Carbonell-ek; Orfeo Catalá delakoaren batzuk kantatu zituzten A. Donostia-ren 5 euskal abesti. Hango kritikoa batek zion *Mussorgsky*-ren kantak oroitarazi zituztela.

LIGI-KO BATZARREA

Joan den maiatzeko igande batez bildu dira Zibero-ko errixka pollit hortan kantari aunitz. Zein-geiagoka eta txapelketa zuten nork obeki kanta eta zeñiek eman euskal kantarik ederrenak, ez ezagunen artean. Bakarka ari izan dira eta urtero bezala, jende pilla aundia bil-arazi dute, andereak eta aurak ere presentaturik.

Garailea Hazparneko LOIATO izan da, 20.000 libera eramanik. Beste amarbat sarirekin batean, 60 milla liberataraiño berezi dituzte irabazleen artean.

Ez ote genuke alako zerbait emen ikusi bear? Altabada igaz *Educación y Descanso*-ko gazteek kantarien arteko norgeiagoka ikusgarri, obeki esateko entzungarri bat prestatu zuten Donostiako *Bellas Artes* Zinemategian.

OLERKARIAK

César González RUANO idazlari zorrotzak aipatzen zuen leengo egunean egunkari batean erdal Poesía, eta zion... "Pero es verdad que "el espectáculo de nuestra Poesía es aburrido. Hay demasiados poetas, todos casi iguales, todos decentes e incluso buenos, pero nunca tienen nada que ver con la emoción, con el ministerio individual, con el mensaje propio... Acaso a los poetas de hoy no les ocurre personalmente nada y por lo tanto su inspiración es puro oficio y

”de ningún modo un trance, una necesidad de comunicación de la ”intimidad accidentada.” Ez ote zaigu guri ere alako zerbait gertatzen?

LIBURU BERRIAK

Oraintxe atera da argitara Alvarez Empananza jaun gaztearen nobela berri bat, “LETURIA-ren egunkari ezkutua” izena duena. Egilleak gai sakona mamitzen du eta ausarta, existenzialista tankera hortan moldatua. Euskaldun berri horietakoa delarik, euskara apaiña du eta errez aski irakurtzen da. Uste dugu gaiaren aldetik hildo berri bat goldatu duela euskal alorrean; gure lankideak, merezi du aipamen au baiño aundiago bat.

* * *

Zarauz-ko Itxaropena Moldiztegiak laister argitara emanen du “Euskalerriko ipuiñak” izena duen liburu berria, bere erdal itzulpenakin. Berrogei bat ipuiñ autatu eta antolatu ditu egilleak Euskaltzaindiaren manuz; Gipuzkoa, Nafarroa eta Bizkaiko kontuetatik pollitenak, erriko euskara bizi bizian.

Ez iparraldean ez eta gure Euskalerrian ere, orai artio ez dugu ikusi alako libururik; ongi etorriko omen da euskara ikasten dabilzanendako, eta besteentzat ere.

* * *

Aita Inza.—Euskaltzaindiko gure adiskide eta idazlari garbia Euskalerrian zenbait illabete egon eta joan zaigu berriz CHILE-ko bere egon tokira.

Askoitiko Zaldunttoak.—Done Ibane mezpera egunean bildu ziren hiri hortan urtero bezala *Amigos del País* direlako batzarkideak. Euskaltzaindiko eta Urquijo-Mintegikoen izenean egon ziran Oleaga, Arrue, Lojendio eta Michelena jaunak.

Lehen predikian, xiberotarrek esaten duten bezala, aipatu zen edo izendatu —*gure mintzoa*— eta oi ez bezala, bat edo beste euskaraz mintzatu ere ziren.

Urquijo jaun kuntia, Euskaltzaindiko urgazle izendatu berria, autatua izan zen Amigos delakoaren buruzagi berria. Gure goresmenak.

EUSKALTZAINDIKO IZENDAPEN BERRIAK

Akademia hortako azken batzarrean iru izendapen egin dira: *Mikolas Ormaetxea Orixe* jauna, euskaltzaiña bezala; *Isaak Lopez Menaisabal* jauna, ohorezko euskaltzaina, eta urgazle bezala, *Urquijo-ko jaun kuntia*, Begoña-Bilbaokoa; beste batzuen artean.

URQUIJO-MINTEGIKO SOLAS ALDIAK

Apirilleko Aldundegiko solas aldia, *Gurutze Ansola* gure lankide jaunak egin zuen, *Europa batasuna*, gai oraitiarra zehatzki aztertuz. Maiatzekoan berriz *Larrañaga* apezpiku jaun agurgarria mintzatu zen *China-ko berri* arrigarri aunitz emanez, han bizitu den baten ja-kinduriakin. Garagarrilleko billaldian *Garmendia-Zeleta* jaunak itz egin zuen *Lasarte-ko oroitzapenak* gaietik, euskara garbi batean azalduz.

AUZOKOEN UMOREA

OSTATUAN.—Jauna kontent dea?—Jan izan dut egun baiño obeki.—Ba daiteke, baiñan emen ez.

* * *

Bi adiskideek buruz buru egiten dute sei urteen ondotik.—Ba dakit espotu zifela andere xarmant batekin; zer modu duzu?—Aingeru bat.—Zer suerrea zurea! nik nerea oraifio bizi dut.

* * *

LANTEGIAN.—Nausia!—Zer duk?—Zerbait nai nauzuke galde-egin. Atzo ezkondu nintzan bada... eta... alogera ez dautazua altxatuko?—Ezkondu aizelakotz ire yornala anditu? Burutik zaude ala? Nik ez dut deus ikustekorik lantegitik at gertatzen diran ixtripuekin.

APAT-ETXABARNE